

Klasa: UP/I 430-02/2008-65/08
Urbroj: 580-03-08-43-5
Zagreb, 10. srpnja 2008.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja na temelju članka 13. stavka 4. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05), u upravnom postupku pokrenutom na temelju zahtjeva Fonda za razvoj i zapošljavanje, sa sjedištem u Zagrebu, Frankopanska 11, za donošenje odobrenja na Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za razvoj i zapošljavanje te Prijedloga izmjena i dopuna Kriterija za financiranje razvojnih programa, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa 110. sjednice održane 10. srpnja 2008., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da se sredstva predviđena u Prijedlogu izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za razvoj i zapošljavanje i u Prijedlogu izmjena i dopuna Kriterija za financiranje razvojnih programa od strane Fonda za razvoj i zapošljavanje, ne odnose na državnu potporu u smislu Zakona o državnim potporama.

II. Ovo rješenje bit će objavljeno u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (u daljnjem tekstu: Agencija), dana 23. svibnja 2008. zaprimila je od Fonda za razvoj i zapošljavanje (dalje: Fond), zahtjev, klasa: 010-01/04-05/0003, urbroj: 0563-08-0012, od 21. svibnja 2008., u svezi Prijedloga izmjena i dopuna Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za razvoj i zapošljavanje (dalje: Prijedlog Pravilnika) te Prijedloga izmjena i dopuna Kriterija za financiranje razvojnih programa (dalje: Prijedlog Kriterija).

Dana, 5. lipnja 2008., Agencija je od Fonda zaprimila obrazloženja za donošenje Prijedloga Pravilnika i Prijedloga Kriterija, te ispunjeni Obrazac prijave državne potpore.

Naime, sukladno rješenju Agencije, klasa: UP/I 430-01/2006-65/43, urbroj: 580-03-06-43-4, od 28. prosinca 2006., Fond je bio u obvezi uskladiti Kriterije za financiranje razvojnih programa s odredbama Zakona o državnim potporama (»Narodne novine«, broj 140/05; dalje: ZDP), u roku od 3 (tri) mjeseca, od dana dostave navedenog rješenja.

Također, u navedenom rješenju Agencije, utvrđeno je da niti Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za razvoj i zapošljavanje (dalje: Pravilnik) nije

sukladan sa ZDP-om, te je zbog toga i uvršten na Popis programa državnih potpora i drugih akata kojima su odobrene ili dane državne potpore do stupanja na snagu Zakona o državnim potporama («Narodne novine», broj 47/03 i 60/04).

Rečeni Popis važećih programa državnih potpora usvojila je Vlada Republike Hrvatske, Zaključkom od 2. ožujka 2006., klasa: 421-01/06-02/01, urbroj: 5030116-06-2, te je zadužila Fond da u suradnji s Agencijom uskladi Pravilnik.

S obzirom da Pravilnik predstavlja pravni temelj za donošenje Kriterija za financiranje razvojnih programa, Agencija je također, rješenjem od 28. prosinca 2006., zatražila od Fonda da, sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 2. ožujka 2006., isti uskladi sa ZDP-om.

II. Iz zaprimljene dokumentacije utvrđeno je sljedeće:

1. Prijedlog Pravilnika izrađen je temeljem članka 12. stavka 3. Zakona o Fondu za razvoj i zapošljavanje («Narodne novine», broj 107/01), a kojim se utvrđuju uvjeti i način realizacije programa, te načini korištenja sredstava Fonda.

Fond sredstva dobiva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, a prema potrebi, sredstva mogu uložiti poduzetnici i poslovne banke, odnosno sredstva Fond može dobiti od međunarodnih donacija, fondova ili temeljem ulaganja.

Sredstva Fonda, između ostalog, namijenjena su za: poticanje malih i srednjih poduzetnika; otvaranje novih radnih mjesta; primjenu novih tehnologija; poticanje razvoja županija, gradova i općina pri otvaranju poslovnih i razvojnih centara; izgradnju infrastrukture; obnovu u ratu razrušenih objekata, te ostale programe za koje se ocijeni da mogu pridonijeti razvoju Republike Hrvatske.

Prilikom dodjele sredstava Fonda, potrebno je da predloženi programi ispunjavaju neke od sljedećih kriterija: da su namijenjeni otvaranju novih radnih mjesta; da je riječ o novim proizvodima i programima; da postoji tržišna isplativost projekta; da se koriste domaći resursi i da zadovoljavaju standarde zaštite okoliša.

Sredstva Fonda dodjeljuju se temeljem provedenog javnog natječaja, a korisnici istih mogu biti: poduzetnici, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tehnološki parkovi, poduzetnički razvojni centri, razvojne agencije; ministarstva i druge državne institucije. Poduzetnici u teškoćama ne mogu biti korisnici sredstava Fonda.

Ukoliko je korisnik predmetnih sredstva poduzetnik, tada takva sredstva, u najvećem broju slučajeva mogu predstavljati državnu potporu. Naime, sukladno članku 2. stavku 2. ZDP-a, korisnici državne potpore su pravne i fizičke osobe koje, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluju u prometu roba i usluga, a koriste neki od oblika državne potpore.

Temeljem Prijedloga Pravilnika, Fond može financirati pojedine projekte na sljedeće načine:

- a) financiranjem po tržišnim uvjetima,
- b) subvencioniranjem kamatne stope na dugoročne kredite namijenjene za realizaciju određenog projekta (iznos subvencije može iznositi najviše 4 posto kamata na kredit odobren korisniku, a koji se isplaćuje putem poslovne banke),

Fond subvencionira kamatne stope na dugoročne kredite samo do najvišeg dopuštenog iznosa državne potpore male vrijednosti, sukladno Odluci Vlade Republike Hrvatske o objavljivanju pravila o potporama male vrijednosti kojom je usvojena Uredba Komisije Europskih zajednica, broj 1998/2005, od 15. prosinca 2006., o primjeni članaka 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici na potpore male vrijednosti (Službeni list Europske unije, serija L, broj 379, od 28. prosinca 2006., str. 5 do 10). dalje: Odluka o državnim potporama male vrijednosti). Odluka o državnim potporama male vrijednosti odnosno rečena Uredba Komisije objavljena je 3. svibnja 2007. u „Narodnim novinama“, broj 45/07.

- c) otkupom obveznica izdanih u svrhu prikupljanja sredstva, kojim jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave namjeravaju podržati određeni projekt ulaganjem u novcu;
- d) dodjelom nekretnina i opreme kojima raspolaže Republika Hrvatska u korist jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave;
- e) potporama projektima koji se mogu odobriti u visini od 30 posto do 70 posto iznosa u obliku otpisa postojećeg kredita.

Sukladno članku 13. Prijedloga Pravilnika, Fond je predvidio da će se prilikom dodjele predmetnih sredstava postupati sukladno točki IV. Odluke o državnim potporama male vrijednosti, a što podrazumijeva sljedeće:

Fond je u obvezi izvijestiti korisnika potpore da mu je dodijeljena državna potpora male vrijednosti; Fond je u obvezi izvjesiti Agenciju o svakom dodijeljenom iznosu državne potpore male vrijednosti u roku od 15 dana od dana dodjele; Fond je u obvezi voditi evidenciju o dodijeljenim potporama male vrijednosti po pojedinim korisnicima potpore, te čuvati podatke o dodijeljenim potporama male vrijednosti deset godina od dana dodjele.

2. Temeljem članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja sredstva Fonda, izrađen je Prijedlog Kriterija.

Sukladno točki I. Prijedloga Kriterija, predmetna sredstva namijenjena su za financiranje razvojnih programa u gospodarstvu i infrastrukturi ili sličnim projektima gospodarskog razvoja putem subvencija kamatnih stopa na kredite odnosno kreditiranja poduzetnika ili jedinica lokalne/područne (regionalne) samouprave.

Korisnici sredstava, sukladno točki II. Prijedloga Kriterija, mogu biti poduzetnici, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tehnološki parkovi, poduzetnički razvojni centri, razvojne agencije; ministarstva i druge državne institucije. Poduzetnici u teškoćama ne mogu biti korisnici predmetnih sredstava.

Navedeni poduzetnički programi financiraju se putem kreditiranja projekata poduzetnika. Tražitelji kredita, temeljem objavljenog javnog natječaja Fonda, podnose zahtjev za financiranje razvojnog programa putem poslovne banke.

Kreditna sredstva odobravaju se s rokom otplate do 10 godina, u što je uključeno i razdoblje odgode otplate kredita do 3 godine.

Kreditna sredstva, mogu se odobriti pod sljedećim uvjetima:

- a) kredit mora iznositi najmanje 300.000 kuna;
- b) vlastito učešće korisnika kredita mora iznositi najmanje 25 posto od ukupnih troškova programa i ne smije sadržavati nikakav oblik državne potpore;
- c) poslovne banke moraju sudjelovati u financiranju razvojnog projekta s najmanje 20 posto od ukupnih troškova programa;
- d) Fond financira program s najviše 55 posto financijskih sredstava;
- e) za programe u sektoru poljoprivrede, ribarstva i šumarstva primjenjuje se fiksna kamatna stopa od 2 posto, dok se za ostale programe primjenjuje poticajna kamatna stopa koja može biti najviše do 4 posto niža od referentne kamatne stope;

Za male poduzetnike primjenjuje se promjenjiva kamatna stopa koja je za 4 postotna poena niža od referentne kamatne stope na iznos od najviše 10.000.000 kuna. Za srednje poduzetnike primjenjuje se promjenjiva kamatna stopa koja je 3 postotna poena niža od referentne kamatne stope na iznose od najviše 15.000.000 kuna. Za veće iznose od naprijed navedenih, primjenjuje se poticajna kamatna stopa čiji iznos ne smije prelaziti 1.500.000 kuna, diskontiran na sadašnju vrijednost u razdoblju od tri fiskalne godine.

f) korisnik kredita mora podnijeti pisano očitovanje o svim primljenim državnim potporama male vrijednosti u posljednje tri godine (izbjegavanje tzv. negativne kumulacije državnih potpora male vrijednosti).

Prijedlog Kriterija sastoji od sljedećih posebnih programa: Poduzetnici početnici (Start up programi), Program poduzetničke infrastrukture, Program od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku te Program financiranja ostalih razvojnih projekata.

U slučaju Programa poduzetničke infrastrukture, Programa od posebnog značaja za Republiku Hrvatsku te Programa financiranja ostalih razvojnih projekata, kao krajnji korisnici sredstava pojavljuju se isključivo ministarstva i jedinice lokalne samouprave, te stoga u konkretnom slučaju nije riječ o državnoj potpori iz članka 3. stavka 1. ZDP-a.

Naime, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno članku 2. stavku 1. ZDP-a, ne mogu biti korisnici državne potpore, stoga Agencija navedene programe nije niti posebno razmatrala.

Međutim, u slučaju Programa poduzetnici početnici (Start up programi), Fond putem poslovnih banaka odobrava kreditna sredstva poduzetnicima, po sljedećim uvjetima; iznos kredita može biti od 300.000 kuna do 1.500.000 kuna; iznos kamatne stope je do 4 posto manji od referentne kamatne stope; vlastito učešće poduzetnika mora biti najmanje 25 posto od ukupnog iznosa kredita.

III. Razmatrajući ovaj predmet, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je na svojoj 110. sjednici održanoj 2008. utvrdilo da je u konkretnom slučaju riječ o programu koji se odnosi na dodjelu državne potpore male vrijednosti, sukladno članku 2. stavku 2. Odluke o državnim potporama male vrijednosti.

Sukladno navedenom članku, državna potpora male vrijednosti, može se dodijeliti poduzetniku u iznosu do 200.000 eura u kunsnoj protuvrijednosti na bazi srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke, tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine. Za poduzetnike koji djeluju u sektoru cestovnog prometa gornja granica utvrđuje se u visini do 100.000 eura na bazi srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke.

Za dodjelu državne potpore male vrijednosti nije potrebno odobrenje Agencije. Naime, kada mjere potpore ispunjavaju uvjete utvrđene u stavcima 2. do 5. članka 2. Odluke o državnim potporama male vrijednosti smatra se da ne ispunjavaju sve kriterije članka 3. Zakona o državnim potporama, što je u ovom predmetu utvrđeno.

Iz Prijedloga Pravilnika i Prijedloga Kriterija, razvidno je da ukupan iznos državne potpore za pojedinog korisnika u razdoblju od 3 fiskalne godine ne smije prelaziti iznos od 1.500.000 kuna, a koji predstavlja kunsku protuvrijednost od 200.000 eura, na bazi srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke.

Nadalje, iz Prijedloga Pravilnika, utvrđeno je da će Fond postupati sukladno točki IV. Odluke o pravilima državne potpore male vrijednosti, odnosno da će izvijestiti korisnika potpore da mu je dodijeljena državna potpora male vrijednosti, kako bi isto poduzetnik proveo i u svojim poslovnim knjigama, odnosno kako bi i sam poduzetnik mogao voditi vlastitu evidenciju o primljenim potporama male vrijednosti; izvijestiti Agenciju o svakoj dodijeljenoj državnoj potpori male vrijednosti u roku od 15 dana od dana dodjele; voditi evidenciju o dodijeljenim potporama male vrijednosti po pojedinim korisnicima potpore, te čuvati podatke o dodijeljenim potporama male vrijednosti deset godina od dana dodjele.

Također, Fond će prije raspodjele predmetnih sredstava, pisanim putem zahtijevati od poduzetnika očitovanje koliko je poduzetniku u tekućoj i kroz prethodne dvije fiskalne godine dodijeljeno državnih potpora male vrijednosti, sukladno članku 3. točki c) Odluke o državnim potporama male vrijednosti.

Međutim, Vijeće napominje da je sukladno članku 1. Odluke o državnim potporama male vrijednosti, zabranjeno dodjeljivati državne potpore male vrijednosti odnosno u konkretnom slučaju zajmove pod povoljnijim uvjetima od tržišnih i subvencije kamata.

Riječ je o sljedećem:

1. izvoznoj potpori koja je neposredno vezana za cijenu i izvezenu količinu, te za uspostavljanje i djelovanje distribucijske mreže u drugim zemljama;
2. potpori za djelatnosti u sektoru ugljena;
3. potpori za davanje prednosti domaćim proizvodima u odnosu na uvozne proizvode;
4. potpori za nabavu vozila za cestovni prijevoz tereta poduzetnicima koji se bave cestovnim prijevozom tereta za najamninu i naknadu;
5. potpori za poduzetnike u financijskim teškoćama na koje se primjenjuju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje.

Također, prilikom dodjele državnih potpora male vrijednosti nije dozvoljena kumulacija s ostalim vrstama državnih potpora, a prema istim opravdanim troškovima, ukoliko takva kumulacija vodi do većeg intenziteta potpore nego to dozvoljavaju pravila sadržana u državnim potporama na koje se može primijeniti skupno izuzeće (istraživanje i razvoj, mali i srednji poduzetnici, zapošljavanje, regionalne državne potpore, zaštita okoliša i usluge od općeg gospodarskog interesa).

Ukoliko Agencija na temelju dostavljenih podataka utvrdi da se potpore male vrijednosti dodjeljuju suprotno Odluci o državnim potporama male vrijednosti koja se primjenjuje na potpore male vrijednosti, odnosno suprotno navodima ovog rješenja, bit će naložen njihov povrat.

Slijedom iznijetog, primjenjujući odredbu iz članka 13. stavka 4. ZDP-a, Agencija je na temelju odluke Vijeća, odlučila kao u točki I. izreke ovoga rješenja.

Temeljem članka 18. ZDP-a, rješenja Agencije iz članka 13. ZDP-a, objavljuju se u »Narodnim novinama«, stoga je odlučeno kao u točki II. izreke ovog rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec